

CIJENA LISTU: U predplati za jednu godinu K 82.—, za polugodište K 46.—, tromjesečno K 30.—, mjesечно K 3.—, u maloprodaji 10 halera. — OGLASNI primaci se u upravi lista trg. Cenzura broj 1, te se računaju po 30 halera za prostor visok 4 milimetara i dug 8 cm.

H R V A T S K I L I S T

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

"HRVASKI LIST" izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIĆ u Puli, trg. Cenzura broj 1. Uredništvo se nalazi Siskanjoj ulici broj 31. — Odgovorni urednik: JOSEIP HAIM u Puli. Rokupis ne vraća se. Ne vraćaju se anonimni dopisi. Nepravilna pisma se ne primaju.

Austro-ugarski ratni izvještaji.

Beč, 14. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Fronta nadvojvode Karla Franja Josipa: Na jugu od Dnjestra nema osobitih događaja. Na vrhovima istočno od Marjampola bila je jučer našom vatrom rastjerana brigada ruskog konjaništva, koja nas je napala. Jutros je neprijatelj stupio na čitavoj fronti od Dnjestra do kraja na jugozapadu od Zoloča opeta u užu bojni dodir sa savezničkim bojnim silama. Na jugu od Horozanke izjavio se je ruski napadaj. Na zapadu od Kozove protjerale su naše čete zasudešća odijeljenja. Kod Augustova i u prostoru kod Zborova suzbili su naši bataljuni veliki broj ruskih navalna. Učinili smo 300 zarobljenika.

Hindenburgova bojna skupina: Böhm-Ermolljeva je vojska suzbila na jugozapadu od Podkarnje navalna u masama uvedenu mnogostanom bubnjarskom vatom i poduprtu porobom plinovitih bomba. Bojište pred našim položajima prekriveno je mrtvim i teško ranjenim Rusima. U toku su novi bojevi. Kod Hulivca na Stohodu izjavio se slabi ruski napadaj. Na jugu od Stobihve zauzeli smo humak, što ga je bio neprijatelj osvojio i zarobili smo posadu tog uporišta.

Talijansko bojište.

Jaka je neprijateljska sila napadala sedam puta naše položaje na istoku od Dola između Lovkica i Vipave, ali je bila svakog puta opet posve suzbijena od naših četa. Pješadijski su se pukovi 43 i 36 opet sjajno iskazali. Vrhovi su na istoku od Gorice, brdo Sv. Gabrijela i Sveta Gora, stajali pod žestokom topovskom paljbom. U sugarskom su odsjeku propala u našoj vatri dva neprijateljska napadaja na Civaronu.

Jugoistočno bojište.

Našta važno.
Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Häfer, podmaršal.

Događaji na moru.

Beč, 14. (D. u.) U noći od 13. do 14. o. m. napala je skupina naših primorskih ljetala vrlo uspješno s bombama kolodvor u Ronchi, vojničke predmete i položaje u Pterisu, Vermiglianu, Selcu i Sv. Kancijanu, kao što i neprijateljske baterije na ušću Soče, te je pogodila više puta ravno u cilj. Sva su se ljetala vratila neštećena, a ma da ih je neprijatelj najžešće opstreljivao.

Vodstvo c. kr. mornarice.

Njemački ratni izvještaji.

Berlin, 14. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Kod Guillemonta i južno od linije njemu na jugu bili su suzbijeni napadaji neprijateljskih masa s najtežim gubicima za njega. Tako su propale i vrlo jake francuske navalne u odsjeku Maurepasa do istočno od Hema. U noći su pred 13. kolovoza napali Francuzi selo Fleury i naše položaje njemu na istoku. Bili su glatko suzbijeni. Na prokopu La Bassée i južno od njega vladala je živahna topovska djelatnost. Na sjeverozapadu od Rheimsa napadala su uspješno po uspješnoj topovskoj pripravi jača izvidnička odijeljenja.

Istočno bojište.

Hindenburgova fronta. U kraju kod Skrobove i na Oginskom prokopu, južno od Vignovskog jezera, bili su suzbijeni neprijateljski napadaji. Njemačka su odijeljenja rastjerana na istoku od prokopa ruske prednje čete zadavši im znatne gubitke. Jaka neprijateljske navalne protiv sreзова Lub i Graberka, na jugu od Brodija, bile su u kravano suzbijene. Tu su u toku nove navalne.

Fronta nadvojvode Karla Franja Josipa: Na zapadu od Monasterčijske napadaj je neprijatelj uzaludno, te je pretrpio velike gubitke.

Balkansko bojište.

Nema osobitih događaja.
Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaji.

Carigrad, 13. (D. u.) Glavni stan javlja:

Perzijska fronta.

Iza više bojeva bili su Rusi protjerani iz Hamadana i iz hamadanske ravnice, i prisiljeni da pobjegnu prema sjeveroistoku. U tim smo bojevima uhvatili 315 zarobljenika, među njima i časnika. Mi smo zadali neprijatelju smu u boju za utvrđene položaje po prilici 1000 ljudi gubitaka na mrtvim i ranjenim, zaplijenili smo do 2000 škripanj municije s pješadijskom municijom i silu puškara.

Kaukaska fronta.

Na sjeveru od Bitlisa nije se pokazao nijedan neprijatelj u širini od 30 km. Neprijateljsko je odijeljenje konjaništva, na koje smo našli sjeverno od Muša, bilo suzbijeno prama Kumu.

BRZOJAVI.

Rat na moru.

Milan, 13. (D. u.) „Secolo“ javlja, da je austro-ugarska podmornica napala 4 milje daleko od kraja, blizu francuske granice, talijanski parobrod „Plata“, koji je ipak mogao da joj izbjegne, ispalivši na nju 48 topovskih hitaca. Podmornica je istočnom napala i potopila engleski parobrod, nakon što je bila sila njegova momčad u čamce za spasavanje.

Hoek van Holland, 13. (D. u.) Parobrod, koji je stigao iz New-Casta, javlja, da je na zapadu od svjetionika pred Mozom engleski razarač, kojga je pratio, udario na minu i potonuo. Posada je bila spašena od drugih engleskih razarača.

London, 13. (D. u.) Službeno. Dva su neprijateljska pomorska ljetala bacila bombu na Dover 4 bombe, a da nijesu napadala nika-kove štete. Bio je lahko ranjen i česnik i bro-moka. Pomorska su ljetala bila protjerana prama moru.

Paris, 14. (D. u.) Novine javljaju iz Havra: Bili su potopljen francuski parobrod „Marie“ i norveški parobrod „Credo“, i „Sora“. Po „Tempo-voy“ vijesti bio je potopljen također engleski parobrod Antiope (2973 t).

Berlin, 14. (D. u.) Wolffov ured javlja: Naša je podmornica potopila dne 13. o. m. prije podne u Engleskom kanalu engleski razarač „Lassoc“.

Berlin, 14. (D. u.) Wolffov ured javlja: Naša je podmornica potopila u Engleskom kanalu u razdoblju od 2. do 10. kolovoza 7 engleskih i 3 francuske jedrenjače te 3 engleska i 2 francuska parobroda.

Držanje Rumunjske.

Budimpešta, 13. „Az Est“ doznaje iz Bukarešta, da se je rumunjska vlada u posljednjem ministarskom izvješću pobliže bavila pitanjem nove izjave o neutralnosti. Kako se govori, zavlače vlada takvu izjavu. Prema mnijenju ministarskog vijeća morala bi Rumunjska, da i dalje ustraje na današnjem stanovitišću čekanja.

Budimpešta, 13. Vijest iz Bukarešta veli, da je liga za domovinu i krunu na nekoj svojoj skupštini raspravljala o potankostima akcije, koju se ima poduzeti. Sudjelovali su mnogi generali, pukovnici i pričuvni časnici. Zaključilo se je, da se akcija započne skupština-ma, predavanjima i novinstvom, da se radi samo mirnim sredstvima te da se savezove skupštini pri-ručni časnika. O politici neće se ništa govoriti, radić će se samo protiv korupcije, klevetanju i za obranu kralja i domovine.

Iz Rumunjske

Bukarešti, 13. „Steagul“, glavno glasilo rumunjske konservativne stranke, javlja: Admiraj Visolnic, zapovjednik ruskih četa u Reni, posmiert je ovih dana u pratnji mnogih ruskih časnika, grad Galac. U Galacu se glasa, da je ruski ad-miral u pratnji ruskih časnika razgledao i trižiste Danca te nekoga sela u okolini Galaca. Česti posjeti tog ruskoga admirala u Galacu i njegove okolice padaju tako u oči, te bi Bratianova vlada morala posvetiti veću pozornost toj napadnoj ljubavi nepozvanih ruskih gostova.

Budimpešta, 13. „Dreptatea“ javlja: Ruski je poslanik poduzeo kod rumunjske vlade korake, da isposluje prolaz ruskih četa. Zastup-nici središnjih vlasti upozorili su rumunjskog mi-nistarskog predsjednika, da se bečki i berlinski kabinet u tom slučaju ne bi zadovoljio time, da se rumunjska vlada ograniči na jednostavan prosvjed, već da zahtijevaju, da rumunjska vlada odbije svaku rusku invaziju oružanom silom.

Bukarešti, 13. Izdavač „Adeverula“, Konstantin Mile, koji dosta dobro poznaje ruske namjere, piše: Držanje četvornog saveza prama Rumunjskoj se je promijenilo. Krzjamač i lažljiva politika Bratianu prozročila je, da su konačno dozirjeli žalosni plodovi njegove poli-tike. Prije nas je četvorni savez opkolio i vrstao se oko nas, dok je sada protiv nas sasna indif-ferentan. On nam veli: ako hoćete predostvati, onda posredujte brzo. Mi od vas ništa ne za-nijevamo, ali vi ne smijete od nas isto ništa očekivati. Vi imadete vaš ugovor sa Rusijom, na temelju kojega čete dobiti rumunjski dio Sedmogradske i Banata. Vi moćete osvojiti tu podru-čja na vlastitu pogibao i riziko. Osvojite ih i ostavite nas na miru, ne dosadjujete nam sa va-šima zahtjevima i uvjetima, vašim lažima i vašom cinarskom politikom. Mi nemamo pouzdanja na Rumunjsku. Konačno mi ne trebamo Rumunjske, da dođemo do konačnog uspjeha. Vi trebate saveznika, da moćete ostvariti vaše narodne čežnje.

Rusija i poljsko pitanje.

Stockholm, 13. „Ruskoje Slovo“ javlja obzirno na poljsko pitanje, da smatra ministarski predsjednik Štirmer vatrdnu obećanja velikoga kneza Nikolaja Nikolajeviča bezuvjetnom potre-bom te da je neprotiv svoje zabacio Sasonovovu osnovu. Sadržina je proglašava već ustovljena. Sastavio ga je državni tajnik Krešanovskij za-jedno sa petoricom ministra.

Razne vijesti iz Ruske.

Stockholm, 12. Princ Nikola grčki učinio je duži posjet ministru izvanjskih posala, kojemu se pripisuje u diplomatskim krugovima veliko značenje.

Podpredsjednik Protopopov, koji je proboravio s ruskim odlasnicima 6 jedana u Engleskoj, bio je primljen u glavnom sjelju u audijen-ciju kod cara. Govorilo se je, kao što „Dien“ javlja, o rusko-engleskim odnosajima.

Sadašnji državni kontrolor Pokrovskij, koji je na pariškom vijeću zastupao energično ruske interese protiv Engleske dobio je vrlo važnu zadaću u vodstvu ruskih financija. Pokrovskij je mnogo suradivao u izradnji Kolohovce finan-cijske osnove.

„Novoje Vremja“ donasa pod naslovom „Od Potstada do danas“ popis Sasonovovih grijeha. Među ostalim kaže: pristao je na gradnju njemačke bagdadske željeznice, otvorio je Njemačkoj rusku interesnu sferu u Perziji, dopustio je Njemačkoj da se ustali na Bosporu, i da postavi svoje časnike na čelo turskih četa; Rusija je proigrala svoj ugled na Balkanu; vlade balkan-skih država, koje su bile sastavljene po Saso-novoj volji, nijesu htjele da prime ruskog po-mirbenog suda; drugi balkanski rat; uništenje ruske prosvjete na Celinju; porast Turške; procvat izdajničke Bugarske; smetanje alijancija filozof-skim mišlovim osnovima. Taj se je popis, Bogu hvala, svršio Sasonovovim oduptvom.

Ruske čete u Brestu.

Bukarešti, 13. „Independance Roumaine“ javlja: U Brest su prispile nove ruske čete, koje su bile primijene velikim veseljem.

Rusko-engleski ugovor sa Perzijom.

Haag, 13. Reuter javlja iz Teherana: Po-slanici Ruske i Engleske na jednoj strani te perzijska vlada na drugoj strani izmjenile su međusobno note, koje su dovele do povoljnoga zaključka u pregovaranju među trim državama i na temelju kojih je došlo do saveza, koji konačno uređuje prijateljske odnose među Engleskom, Rusijom i Perzijom. Došlo je do rješavanja finan-cijalne i vojničke organizacije Perzije, koje za-dovoljava sve tri stranke. U vojničkom ču se obziru osnovati u sjevernoj Perziji perzijska bri-gada. U južnoj će Perziji biti podignuti dovoljno laki kontingenti.

Venzelozova zvijezda potamnjuje.

Lugano, 12. „Giornale d'Italia“ je primio vrlo zanimivo pismo iz Atene, te je po njemu tiskao članak pod naslovom „Venzelozova zvi-jezda potamnjuje“, gdje kaže, da se svom stal-nošću snuje utvrditi, da više nema Venzeloz u grčkome snarodu one svoje prijašnje godine ve-ćine. Ne vjeruje se više sljepo, kao u članak vjere, da je on politički velemu, a njegova je popularnost, sada puno manja. Već za izbora u prošloj jeseni bio je broj njegovih glasova za poticovni manji. Za dugu i nesretnu mobilizaciju grčke vojske, koja je napunila nepovjerenjem i prijatelj i neprijatelj, koja je sunovratila zemlju u nezadovoljstvo gladi i bijedu, te koja je upro-stavila opremna i živčna sredstva grčke vojske, za sve to se sada otkrivlje Venzeloz. On se istina brani, da je odmah zatražio, da se demobilizira, kada je postalo jasno, da Grčka neće se sudjelovati u ratu, te da sada krivo čine oni, koji pretrpivši svašta od mobilizacije, drže sasvim tim njega i njegovu ratnu politiku odgo-vornim za sve što se je dogodilo te se opiru svim silama, da se ne bi povratio na vladu. U crkvama zaviava svecštenstvo s neba božje prokletvo na izvanjske i unutrašnje neprijatelje kralja, a jasno je, na koje nutrašnje neprijatelje smje-raju. U posljednjim se je danima, kaže se, došlo na trag vojničkoj uroti, koja radi Venzelozu o

glavi. Već da su dva prijatelja venizelistička zas-tupnika podigla kod kralja optužbu protiv Dzu-mianisa, kojega smatraju začetičkom utroie. O Skuludisu niti se ne govori; on je politički mrtav. Izbori će se provesti na sljedećem tem-elju: Vjera ustavu u nutrašnjosti i rat prama vani. Ustalom Grčka da ne dolazi više u obzir kao saveznica kojegod zararčne stranke u Evropi, pošto je njezina vojna posve neuredjena i nematerijalna. Stoga, kaže „Giornale d'Italia“ to najbolje, da antanta preuzme obzir na Grčku politiku posmatrajući djelatnost njenu, e da se očuva od daljnjih razočaranja, te da nasti neka Grčka sama bude odgovorna za sretnu si ili nesretnu budućnost.

Calliaux o pitanjima budućnosti.

Haag, 13. Nekadašnji francuski ministar financija Calliaux razložio je zastupniku „Daily Telegrapha“ u Parizu svoje nazore o financijal-nom pitanju. Rekao je, da su mogućnosti velikog konflikta među Engleskom i Francuskom bile god. 1914 poravnane, te da si broji u čast što je kod toga sudjelovao. Ali nakon rata, rekao je Calliaux, morat će se ublažiti mnozinu najrazrijetih interesa i žestokih strasti. Bit će također od-potrebe, da se zadovolji zahtjevima razuma i slatvoheplja, da se pomire drugi zahtjevi, koji će doći u međusobni konflikt i da poravnaju oćenite razmirice. U povijesti Evrope nijesu nikada postojali takvi zapletaji, koji bi zahtje-vali toliko opreznosti i toliku državničku mudrost. Sadašnji bi se momenat morao upotrijebiti zato, da se orance posije.

Talijanske čete ostavile Afriku.

Zürich, 13. „Tagessanzeiger“ javlja iz Milana, da su talijanske čete bile povučene iz Afrike.

Novo engleske divizije.

Bazel, 13. „Baseler Nachrichten“ javljaju, da iz službenih engleskih listina o gubicima proizilazi, e je iz 1. kolovoza stupio u broj još 8 novosakupljenih do sada još nespomenutih divizija.

Francusko godište 1917.

Zürich, 13. Prama vijestima francuskih listova bilo je već poslano na bojište godište 1917.

Bijela knjiga o Baralongu.

Berlin, 14. (D. u.) Reichstagu je bila predložena bijela knjiga o slučaju Baralong. Bijela knjiga sadržava spise, koji se na slučaj odnose.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Francuska.

Paris, 12. na večer. (D. u.) Na sjeveru od Somme prešli su Francuzi po pripravnim borbama kroz prošli dan na navalu protiv treće njemačke obrambene linije, koje se prostire od Hardecourta sve do Sirine od Bouscourta. Na fronti od 6 km i pol zauzela je francuska pješadija sjajnim poletom sve jarke i čvrsto utvrđene položaje u dubljini od 600 do 1000 m. Francuzi su prodrli u selo Maurepas, te se na-lazi u njihovom posjedu južni dio sela, kao što i groblje. Francuzi su postavili svoju novu liniju na obronke na jugu od vrha 109 uzduž ceste iz Maurepasa u Cleru i na gorski hrbat na za-padu sela. Uхватili su veći broj zarobljenika i zaplijenili su 30 strojnih puškara. Protunavala, što su ju Nijemci poduzeli između Clerija i Maurepasa, izjavio se je u francuskoj vatri. Na jugu od Somme topovska djelatnost; u okolini od Verduna i na fronti Fleury-Vaux-Chatpre žestoki topovski bojevi. Prilično mirno protekao je dan na ostaloj fronti.

Engleska.

London, 11. na večer. (D. u.) Izmedju Ancre i Somme ostao je položaj nepromijenjen. Na ostaloj fronti obični okršaji.

12. popodne. Neprijatelj je ponavljao svoje napore, da nam odzime jarke, što smo mi ih netom oteali. Na vrhu južno od Pozieresia poduzimao je jučer po žestokoj topovskoj pripravi pješadijskih navalna, koje su bile sve suzbijene. Neprijatelj nije ni, e uspijeo da prodre u naše položaje. Na ostaloj fronti nema promjene.

Domae Vijesti.

Pretpiatnicima do znanja! Svim onim pretpiatnicima, koji nijesu pod-mirili pretpiat za prošil mjesec sr-panj, od 20. o. m. bit će bez dalj-njega obustavljeno šiljanje lista.

Uprava.

Zadučenje. Pozivlju se prijatelji i znanci obitelji Aleksandra Alunič-a, da bi prisustvovali misi, koja će biti održana prekosutra dne 17. o. m. u 8 i pol sati u jutro, za duše njegovih sinova Aleksandra i Emilija, koji su našli hrabru smrt u jadranskim valovima prigodom potrobljenja Nj. V. B. Zenta“.

Prigodom rođendana Njegovog Veličanstva cara i kralja Franja Josipa I. obdržati će se dne 18. o. m. mjesije podne u logoru Sladonja na alturskoj cesti velika svečanost.

Čisti dobitak pripasti će crvenom križu i fondu za udovice i siročad.

Ravnateljstvo Društvo sv. Cirila i Metoda za Istru primilo je od 18. srpnja do 9. kolovoza 1916. godine prinoske: G. Ivan Gojan, kr. javni bilježnik i advokat, Gospić, 10 mješevitih prinos K 10; putem Prve Hrvatske Štedionice, Zagreb: Srećko Kolesarić, Bjelovar, sabranih prigodom oproštaja preč. g. Ivana Goszla, K 31; obitelji Rojc, Bjelovar, mjesto vijenca na odar pok. Zlate Lakser K 25; G. Nikola Igić, kr. sudb. vijećnik, Bjelovar K 35; G. Martin Gurić, sudb. vijeć., Bjelovar, umjesto vijenca na odar pok. Thaller a K 20; g. prof. Andrija Ribar, Bjelovar, sabranih prigodom nar. blagdana K 52612; gđica Stanka Trinjastić, Volosko, sabranih prigodom gdje predstave dne 16. VII. o. K 1206; g. Kć. Asp. Stanislav Magdić, K 50; darovane knj. po K 10, poručnik Slavko vje. Mašek, zastavnik, Božidar, ml. Filipović, kadet Ivica Winter; po K 5, kadet Zvonimir Kralj i kadet aspirant Stanislav Magdić; Šime Derog, trgovač. Tinjan, sabranih u škabici K 1020, g. Grgo Andreis, Melković, sabranih prigodom nar. blagdana kao član čete K 114; gđica Milly Stanger, Lovran II. obrok zapisa blagopok. Dragutina pl. Persicha K 150; g. Jos. Kešlin, ravnajući učitelj Ivičević, sabranih u domu ljekarnika G. Zlatka Agnesia na 19. t. m. povodom proslave njegova imendana K 18; Blagajna hrv. slav. gosp. društva, Zagreb, mjesto vijenca na odar nekadanega potpredsjednika biskupa dra. Ivana Krapca K 50; gđica Ivka Šostarko, sabranih prigodom nar. blagdana K 209; g. dr. Ignjat Katalinić, k. z. kem. sud. savjetnik, Zadar, K 10; g. prof. Vjekoslav Spinčić, Zagreb, šalje K 357 i to od kupona dne 1. 6. 1916. obveznice ratnog zajma baruna Turkovića od K 10000 K 275; od uštednje vijenka ljekarnika kužne bolnice u Brodu na Savi po ljekarniku Vlatku Bartulić, Zagreb, K 4230; od presvj. g. Matija Stepić apogst. protonotara u Varaždinu K 20; od g. Ivana Cetuta, ravnatelja biskup. vlastel, dobara u Djačkovu K 20; uprava „Narodnih Novina“, Zagreb, prinos g. dr. Gorjanovića, Zagreb, mjesto vijenca na odar preuz. gosp. dra. Ivana Krapca K 40; gosp. Josip Ivanšević, Krišto, Jesenice, sabranih prigodom nar. blagdana K 60; g. Marij Marčić, M. Lošinj, sabranih prigodom nar. blagdana K 270; Posujlnička, Mali Lošinj, K 100; Općinsko poglavarstvo, Antunovac, K 20; potpore i sabranih K 3020; gosp. Ivan Mraković, župnik, Lubenice K 35, darovane: dr. L. K 15, partija kugla K 9, g. Iv. Mraković K 11; Poglavarstvo upravne općine Ogulin, K 4942; gosp. Dr. Mačaček, opć. liječnik, Virje, K 20; gosp. Vinko Šepić, Buzet, sabrano prijje i poslije nar. blagdana K 109; gosp. Šandor Kosmehuber, Varaždin, K 50; gosp. Juraj Mihačić, učitelj, Rabac, K 5; gđica Ruža Ružić, učiteljica, Kaštelar, K 5; sabranih prigodom nar. blagdana K 3770; Gradska škola, Koprivnica, K 30; g. Ivan Zagarin, profesor, Zagreb, K 28; Dionica lista, Zagreb, sabranih putem „Obzora“ K 103362; Družbina podružnica, Split, K 1000; G. D. G. Topić, Svinčice K 20 i to sakupljeno među seljcima K 12, a K 8 dar. G. D. G. Topića; g. Dn. Miho Tomasić, Kućice, K 100; uprava „Narodnih Novina“, Zagreb, K 251; g. Zlata Kovačević, Zagreb, K 40; Društvo Dr. Lončarek, Čazma K 50; Uprava „Dana“, Spljet, K 15, sabranih po gosp. dn Jakovu Matulić, župniku u Dolu na Braču prigodom nar. blagdana; „Cvijet“ za proslavit promaknuće svog počasnog člana K 330; Poglavarstvo upravne općine Novigradske Notreć K 10; uprava „Ivan Gršković, felkurar, za nar. blagdan K 30. — Zvijezdi plemeni darovatelji! Naprijed za Družbu!

Iz Hrvatske.

Pređaja diplome karlovačkoga časnog gosp. gradnja bana „Hrv. Kor.“ javlja: Dne 10. o. m. u pol 1 sat o podne primio je preuz. gosp. ban

dr. Ivan barun Škerlec izaslanstvo gradskog zastupstva grada Karlova, koje mu je predalo prekrasno izradjenu diplomu časnog gradnja-stva, slobojno i kralj. grada Karlova. Deputacija, koju činio predvodio načelnik i narodni zastupnik Gustav Modrušan, sastojala se od podnačelnika M. Horvata te grad. zastupnika dra. Edmunda Lukinića, dra. Vatr. Reiner a, dra. Ivana Tuškana i dubovačkog župnika Veselja.

Škidanje zvonova u Zagrebu. Javila se iz Zagreba, da se je ovih dana započelo škidanjem zvonova sa zagrebačkih zvonika. Zvona se spuštaju većim dijelom kroz prozore zvonika na ulicu, gdje su jur pripravljeni kola, da ih odveze na kolodvore.

„Hrvatska komercijalna banka“ u Zagrebu. Zagrebački listovi donose, da namjerava „Budimpeštanska ugarska komercijalna banka“ doskora osnovati u Zagrebu svoju podružnicu pod nazivom: „Hrvatska komercijalna banka“.

Revizija predmeta iz kaukca na Rijeci. Rijčko gradsko poglavarstvo izdalo je prijelos, kojim se poziva vlasnike automobila i kočija, da prijave sva koja, koja su gumom obložena. Ostali predmeti od gume mogu se predati najzgodnije 16. o. mjeseca.

Požar. Dne 10. o. m. buknuo je u izvornici pokućva g. Strichera iz Cernika u Novoj Gradskoj silni požar, te je izgorjela čitava zgrada dotemlja zajedno sa strojevima i dogotovljenim pokućvom. Steta je vrlo velika.

Razne Vijesti.

Jugoslavensko pitanje. „Giornale d'Italia“ dotaknuo je te urednik lista „Times“ Steed i opta jugoslavenskog i jadranskoga pitanja. Steed, koji to se pitanje lako riješiti, jer Jugoslaveni ne postavljaju velike zahtjeve. Pravo tako morala bi postupiti Italija. Po njegovom mišljenju nije talijansko pučanstvo započelo rat toga radi, da bi pridobilo nešto zemlje, već samo zato, jer je htjelo zauzeti mjesto među velikim osloboditeljnim narodima Evrope, uslijed čega je zadobilo pravicu živjeti u svojim naravnim i narodnosnim granicama te se siobodno i bez svake pogibelji razvijati.

Na to odgovara Caburi u istom broju: Upravo zato, da možemo živjeti i slobodno se razvijati u našim naravnim i narodnosnim granicama, zahtijevamo, da se jadransko pitanje riješi u smislu naših životnih interesa. Za Jugoslaveni nema Adrija takve temeljne važnosti kao za nas. Velika Srbija, koja združuje svojim među Bosnu, Hercegovinu, Hrvatsku i Slavoniju, Kranjsku i dijelove Koruške, Štajerske i Dalmacije, može se lako odreći Furlanije, Istre i jednog dijela Dalmacije. Najprije treba međutim paraziti zajedničkoga austrijskoga neprijatelja. (Ako nije Caburi nikad i pametna rekao, ova mu je potonja zlatom okovana).

Ruske nakane na Balkanu. Neki bivši diplomata izvješćuje u „Bukarester Tagblattu“ o ruskim nakinama na Balkanu, te kaže: Glavna je zadaća ruske vojske u Bukovini, da slomi u govorivim krajevima otpor austro-ugarskih četa. Kad bi im to poslo za rukom — što je vrlo nevjerojatno — bacile bi jedan dio svojih četa, koje dnevno u masama stizavaju na rumunjsko tlo, da odatle prođu u Bugarsku. Izvedenje ovoga plana ovisi je međutim o toku ratnih događaja u Bukovini i Voliniji. Rusija drži, da se rumunjska vlada ne bi opirala toj akciji, koja bi imala uslijediti istodobno sa Sarraiovom ofenzivom.

Demonstracije u Milanu. Švicarska brozjavna agentura u Milanu javlja: Dne 7. o. m. bile su ovdje velike demonstracije protiv Njemačke. Skupine demonstranta obilazile su po ulicama, vičući: „Rat Njemačkoj!“ Drugih pojedinosti nema, jer je sada talijanska cenzura vrlo stroga.

Izvanredne ruske pripreme. Iz Kopenhagena dolazi vijest, da poduzima rusko vojno vodstvo u smjeru na Kovel izvanredne pripreme, te se sudu, da kani odneti izvrgnuti udarac. U ruskim se naime vojnim glavnima drži, da su uspjesi u Bukovini i Galiciji već posjeda Kozeli dvojnubi, pa da treba stoga Kovel zauzeti pod svaku cijenu.

Talijanski način ratovanja. O načinu, ratovanja talijanske vojske, javljaju iz glavnoga stana za ratnu štampu: U talijanskim se službenim izvještajima često optužuju austrijsku vojsku radi sururog vođenja rata. Za talijanski način vođenja rata govori sada jasno jedna zaplijenjena zapovjedništva prve talijanske vojske od 10. novembra 1915., a upućena zapovjedniku trećeg i petog talijanskog vojnog zbora. U zapovjedi se veli: „Vrhovno zapovjedništvo ponovno obraća pažnju na potrebu, da se stane na putovima aktima vandalizma od strane talijanskih četa na zaposjednutim područjima. U buduću, ako bi se zaposeli nove gradovi ili sela, treba donijeti odredbe, koje se sprječuju tako nezgodne izgrede. Pri tome treba se poslužiti i karabinjerskim odredima, pridodatim četama“. Podpis: Brusatti, vojni zapovjednik.

Humor u engleskim streljačkim jarcima. Engleski listovi donose sljedeću istinitu zgodu: Prošle zime nadirao je u nekome laboratoriju u Egiptu bataljun Australaca nek časnik, koji je imao braniti sveski prokop protiv Turcima. Ljuto je konstataro, da nosi jedan između njegovih vojnika umjesto propisanog kljokba iz karkija, običnu kapu. Junackim glasom odredio je: „Kada ću vas u jutro opet nadgledati, da nisam više opazio ove kape. Učinite šta hoćete i možete, sutra morate imati kljokba. Kad se drugo jutro opet vojnici postavise u red, opaze pred šatorom gologlavog majora, gdje vječe u sav glas: „Ođje je to prokletko magare, koje mi je ukradlo moj kljokba!“

Ugarska povisila brozjavne pristojbine. Prama pogodbi sklopljenoj s kr. ugarskim ministarstvom povisuje se od 15. o. m. unaprijed cijenik brozjavne pristojbine u Ugarskoj. Po novih pristojbina: Obične brozjavke 8. o. m. evro; najtiža pristojbina I. Kr. Novinske brozjavke: 4 p. po riječi; najtiža pristojbina I. Kr. Pausalirane novinske brozjavke: za prvih 500 riječi, koje se brozjavljaju 15 K, za svaku daljnju stotinu, što se ju započne 3 K.

Spletke antante. Iz Bukarešta javljaju, da su prispijeli u Rumunjsku mnogobrojni agenti vlasti četvorog sporazuma, novinari, spisatelji, diplomatski činovnici, koji razvijaju osobito u Bukareštu, Sinaji, Jasi-ju i Galacuu živahnu intervencionističku agitaciju. Samo francuske poslanice imać već tri vojnička atašea. Bivši francuski poslanik Blondel ostaje u Rumunjskoj te će se posvjesti neoficijelnoj agitaciji antante. U Sinaji pridružuje posebno francusko kazališno društvo predstave.

Kužna bolest među Francuskim vojnictvom u Solunu. Javila se iz Carigrada: Kroz zadnje sedmice hura među francuskim četama u Makedoniji strašna kužna, na kojoj oboli svaki dan poprilično 300 do 400 ljudi. Osobito umire mnogo časnika. Sarrail je zahtijevao od grčke vlade dozvolu, da smije slati bolesne i iznemogle u Katerinu, koja ima zdraviji položaj. Grčki je general Moskopulos izjavio, da ne može na to pristati, jer pripoji pogibelj, da se okuže i grčke čete. Kod Engleza nije bolest raširena u tolikoj mjeri. Epidemija je najraširenija među četama na vardarskoj fronti.

Kupujte samo kod onih tvrtka koje oglašuju i preporučuju se u „HRVATSKOM LISTU“

Obznana.
Opazilo se, da ima još uvijek djece, ko nose na vrpčama šesira natpise, embleme i imena koja se odnose na države, koje su nama ratni. Upozorava se stoga na zabranu izdat 8. oktobra 1915. nošenja ovakvih vrpči, ko nijesu u skladu sa patriotskim čuvstvima prouzročuju javnu sablazan.
Roditelji čit i škribnici, koji prestupe ov zabranu bit štirogo kažnjeni.
P u l a, dne 10. kolovoza 1916.

C. kr. tvrdjavin komesar
Schönfeldt m. p.

Obznana.
Za očuvanje vojničkih i imih javnih inter zabranjuje se u smislu §. 7. Ces. odredbe 27. IV. 1854. D. Z. L. br. 96 pohrana neprijateljski letaka.
Tko nadje ili inače dobjie neprijateljski letak dužan je da isti u svakom pojedinom slučaju odmah predaje najbližjoj vojničkoj ili policijskoj oblasti ili općini.
Prestupci bit će, bez obzira na eventualni sudbenokazneni postupak, kažnjeni u smislu §. 11. navedene car. nar. globom od 2—200 ili zatvorom od 6 sati do 14 dana.
P u l a, dne 10. kolovoza 1916.

C. kr. tvrdjavin komesar
Schönfeldt m. p.

Javna zahvala.
Prigodno smrti našeg nitca nezaboravnoga
Aleksandra Stigida
primismo mnogo izražaja sućuti, tako da nam nije moguće svakome posebice osobno se za hvaliti, pa to svo činimo putem javnosti. Napos budi hvala svima onima, koji pokojnika sprovedoše do hladnoga groba.
P u l a, dne 14. kolovoza 1916.
Ražalošćena obitelj.

MALI OGLASNIK.
Traži se na prodaju bisernica, pa ako b i za i za popravak bila. Obratiti se na upravo ovog lista.
KINO
Crvenog križa.
ULICA SERGIA BROJ 34.
Serenissimos ne želi druga
Saloigra u 3 čina.
Više nego li ljubav i život!
Igra u tri čina iz umjetničkog življenja.
Neprekidne predstave.
Ravnateljstvo si pridržava pravo promijeniti raspored.
ULAZNINA: I. prostor K 1.— II. prostor 40 fl
Ući se može kod svake slike.

AUGUST SENOA.
Vladimir.
(Nastavak.)
Lacko bijaše čovjek oštrodan, vješt svim malim zamkama društvenog života, ruzmije je dable i doskočike posve dobro, te ju je vjesto obilazio. K tomu nije mu se činilo, da je Klara, koja je u koliko ju je došlo, imala dostojan uvjedat, te je tekino hvalisavce, dostojan timom urotom, ugovorenom među osumičnikom i starim Klemenćem. Stoga prodje dobrahan dio te seoske zabave, a da se nije približio Klari. I on i ona kada su bili okruženi osobnim čarobnim krugom, koji im nije dala, da se jedno primiče drugomu. Zakoni etikete ipak su na selu manje strogi nego li u salonu, navlaš u patriarkalno dobra Dobranje mladosti, gdje se je živahnije i veselije igralo nego li danas. Klara se zabavljala najviše s mladim rođakom, koji je iz Pariza došao bio. Bijaše još u zrelosti, ali je gotovo mladi od Klare, a ona prof njemu toli vorna i vježborna, da je mladi bio ponešto u neprilici, ne znajući, kakovu mu ulogu namjenjuje Klara; stari Klemenć pak primjeti, da je njegova Klarica danas van reda nervozna i grozničava, na što mu Dobranje odgovori, tako da je to Klara čuti morala, — da njegova mladost tekla ima čudotvorne kapljice, koje se na seču uzmilju i koje bi sigurno ohladile krv gospodice. To bijaše ljub strijela u Klarinu dušu. Dobranje je pogleda ispod oka, da vidi, je li otrov dosta jak. A što spaz? Raznjeni lavica. Klara kanda je porasla, tami rumen obli joj lice, zjenice joj se povećavala, a iz njih sokovi živa iskra mrtva; prena Dobranje, koji stisnu usnice na neopaziv pogled osmeh, „Klarice!“ reče starac, „ti si, dušo, bolećivija. Evo mi reče osumičnik podžupan, da gospodja

Kamenička ima čudotvorne kapljice. Jelte, magnefic?“
Ne dočekav Dobrančevce potvrde, planu Klara vrlo strastveno:
„Boležijava, papa, ko vam je dao pravo, da to ustverdiš? Ja sam dapače zdrava, zdravija no ikad. Vi imate, dragi papa, katkada — blago rečeno — vrlo bizarne misli. Molim, nemajte straha za mene, govoriće sam odli s gospodinom podžupanom o repici. Hvala mu na čudotvornim kapljicama.“ Gospodin grof, okrenu se zatim prema mladiću, „daj mi ruku, potražimo bolju zabavu; bežimo, ta gospoda mogla bi i vas i mene otrovati svojom previelikom dobrotom!“ Zatim proviče svoju pod grofov ruku i odvnuć ga hrlo u drugi kraj.
Dobranje je u čudu gledao za djevojkom. Klarin bjes bijaše dražestan, u toj djevojci bijaše obilje elektro-magnetične sile, a taj strastveni njezin prezir bijaše ljepši nego na kakav umjetni posmeh, te u istinu nefine riječi zvonile su ugodnije, nego li kakov čuvstveni uzdi. Sad se je to razmazano, prapšno dijete činilo podžupanu posve drugičje nego li ono na bahu. To ne bijaše više grandezza obnog, nego nekakog bakorazca, već dlaske capriccio, koji je mesom postao.“
Zatim upravo odluču podžupan, da bude dva puta hladniji po Dobranje. Ljudi se čudjahu, kako najbolji plesač ne igra sa najboljom plesaticom. „Steta,“ reče sudnja, „to bi zaista divno bilo.“ Veliko društvo šeste večerati, uz Klaru dakako grofi; gospodin Dobranje daleko od nje medje stariju gospodicu, od silne rpe punih boca, cvijeća, torta i vještice, koje Klara ne vidjeti mogla. Dobranje se zabrlja strastveno sa starom gospodinom o politici,

o gospodarstvu, o zapletenim parnicama, na što sudnja prisipnu sudiji: „Ja sam o galanterijama i posustolovima tako Dobranča silu tuča čula, i bila sam ustinu željna vidjeti ga na svoje oči. Nu sad sam se uvjerila, koliko se u tom Zagrebu laže i maže. Moguće da je pametan, izvrsatan je plesač, ali nikakav Adonis, koji bi kojoj djevojci mogao biti opasan, paći ne meni. Ta ne govori nego o duhanu, o repici, o velikoj i maloj skupštini.“ Možda je gospodin podžupan tu preziru opasku gospodje sudnje čuo, jer je poniknate glavice vrlo karakteristički uzvino svoj brk, a poslije čeka reče glasno svojoj tetki:
„Vi ste, draga tetko, vrlo nepravedni. Koliko cijenim svoje velepoštovane susjede, to volim opet u društvu krasni spol. Gospoda će mi to oprostiti. Trebalo je izmjetati pri stolu gospodu i gospodje, te čovjeku prilike dati, da se pokaže galantnim prema krasotamica, jer će inače dama misliti, da čovjek ne zna o repici govoriti.“
Sve dočuvše udari u smijeh.
„Eh,“ reče tetka, „dragi Lacko, ti si sebi sam kriv.“
„Pa to se može popraviti,“ reče Klemenć, vikajući mjesto.
„Nemajte, nemajte, gospodine podžupane!“ promij župnik.
Cijelo društvo dignu glavu, svučaje se oči upriječje u stojećega Dobranča, koji okom omjeri društvo. Klara rastvori svoje crne oči te promatrava mirna lica Lacka, samo se vidjelo, da joj usnice drgnu. I o njoj zače Dobrančev pogled, al minu u hip dalje, kanda Klare i ne vidi, i jasnim glasom reče podžupan:
„Ja biram mjesto kod gospodje sudnje.“
Stara, krežube sudnja poniknu nikom, po društvu se razliječje pridružen žikoti, gdjejkoji susjed brenu susjed prstom u rebra, neka djevojka izeti napolje i prasnju pred vratima u smijeh,

samo Klara se okamenila, nježno lice probljedi a oči igrahu kao žeravice. I zbljla sjede Dobranče do sudnje, gotovo naprama Klari.
„Milostiva gospodjo,“ prihvat podžupan, kad se je društvo malko stišalo bilo, „oposite, da vam do sada nijesam posvetio više dužnog poštovanja. Nu vi čete mi sigurno ti nestašicu udvornosti oprostiti, ako uvučite moju situaciju. Kao sokol zavezanih očiju dođoh u ovo mjesto s očiju strane nepoznatu društvu, gdje mi kojim se očiju zavje, te me postuže i znak, tako da stisnu pravo ne razabiram njeznoq plijena. Gospodin generalica Benkovička pripovijedala mi je puno za vas na svojim soirée-ama.“
„Vi ju poznajete?“ odmucua sudnja, kojoj se dosad lica odzida i bijesa gorljila i koja je Bogu hvalita, da je našla put iz toga nemilog tjesnaca.
„I kako,“ nastavi Dobranče, „dražesna go spodja, prava, pravcata dama. Njezine su mi za bave najmilije. Čovjek zaboravlja sav ostali svijet te misli gotovo, da je u raju. Na njemu polasku podjoh generalici u pohode, i ona mi strogo naloži, da vas svakako pozdravim, jer čete, reče bez sumnje i vi biti u tom društvu, a ona da ne može propustiti da vam, prijateljice svoje mladosti pošalje na moja živa usta pozdrav.“
„Ah! Da, da! Prijateljica moje mladosti, uzdahnu sudnja, ni ne sluteci, da je sav ta pozdrav prijesna laž bila, i da uputa gospodje generalice nije ni po što laskava bila po gospodju sudnju. Ali možebit je ipak sudnja nešto stuljilo jer nije susjedja dalje pitala za svom, „dragi prijateljice,“ već je okrenula odmah o kojetom drugom govoriti. „A gospodine sokole,“ nastav brljivo, „kako vam mi nisi naš kraj? Kako naša krasotice? Vas nije još nikad ovdje bilo? E, da, kako, Zagreb nije? Vi varošani ne marite za selo?“
(Nastaviti će se.)